

PEFC-metsänhoidon sisältö



PUUTA VASTUULLISESTI HOIDETUSTA METSÄSTÄ

**SINUN METSÄSI**

# PEFC OSOITTA A METSIEN KESTÄVÄN HOIDON

PEFC\*) on kansainvälinen metsäsertifiointijärjestelmä, joka edistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vastuullista metsätaloutta kaikkialla maailmassa. Se tuo hyvinvointia sekä metsille että metsästä toimeentuloa ja virkistystä saaville ihmisille.

PEFC-sertifioinnissa asetetaan metsien hoidolle lukuisia vaatimuksia, jotka kohdistuvat muun muassa metsien monimuotoisuuden turvaamiseen, metsien terveyden ja kasvun ylläpitoon sekä virkistyskäyttömahdollisuuksiin. Noin kymmenen prosenttia maailman metsistä on sertifioitu – ja niistä yli puolet PEFC:n vaatimusten mukaisesti. Suomen metsistä noin 85 prosenttia on PEFC-sertifioitu.

\*) Programme for the Endorsement of Forest Certification

## Vahva viesti vastuullisuudesta

Metsäsertifiointi on markkinalähtöinen menetelmä, jolla osoitetaan, että tuotteeseen on käytetty kestäväällä tavalla tuotettua metsäperäistä raaka-ainetta. PEFC-sertifiointi edistää kestävä metsätalouden harjoittamisen edellytyksiä. Tieto metsän sertifiointista luo varmuuden tuotteeseen käytetyn puun vastuullisesta alkuperästä ja tukee suomalaisen puun kysyntää.

Suomalaiset PEFC-kriteerit vastaavat kansainvälisiä vaatimuksia ja ne on laadittu kotimaiset lähtökohdat huomioon. Vaatimusten toteutumista metsästä tehtaalle ja sieltä kuluttajalle valvovat riippumattomat sertifiointilaitokset.

- PEFC-metsissä luonnon monimuotoisuutta ylläpidetään mm. jättämällä säästöpuuta, jotka muodostavat elinympäris-

töjä kuollutta ja lahoa puuta tarvitseville eliölajeille. Vesistöjen suojakaistoista huolehditaan ja uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat suojellaan.

- Metsässä tehtävään työhön liittyvät kysymykset, kuten työturvallisuus ja osaaminen ovat osa kestävyttä. PEFC muodostaa yrittäjille ja yrityksille toimintaympäristön, jossa asetettujen vaatimusten noudattamista valvotaan.

- Taimikoiden hoitaminen ja puuston terveydentilasta huolehtiminen ovat esimerkkejä taloudellisen kestävyden turvaamisesta.

- Metsän antimia ovat puun lisäksi myös marjat ja sienet. PEFC-metsät tarjoavat luontoelämyksiä sekä mahdollisuuksia virkistymiseen kaikille.



## Miten osallistut PEFC-sertifiointiin?

Metsänomistajana voit valita sinulle parhaiten sopivan tavan PEFC-sertifioida metsäsi. PEFC-sertifiointi voidaan toteuttaa ryhmäsertifiointina joko alueellisesti tai metsänomistajien joukkoa koskien tai metsänomistajakohtaisesti.

Metsänomistajalle vaatimukset ovat samat riippumatta siitä, osallistutko alueellisesti toteutettavaan tai muuhun ryhmäsertifiointiin. PEFC-ryhmäsertifiointiin voit osallistua, sijaitseepa metsäsi missä päin Suomea tahansa. Voit osallistua alueelliseen ryhmäsertifiointiin ilmoittautumalla Kestävän Metsätalouden Yhdistykselle, metsänhoitoyhdistyksen jäsenenä tai muiden sertifiointiryhmässä toimivien organisaatioiden kautta. Yrityskohtaiseen PEFC-ryhmäsertifiointiin osallistumisesta lisätietoja voi pyytää metsäpalveluita tarjoavilta yrityksiltä.

Tämä esite sisältää PEFC-vaatimusten pääkohdat. Osoitteesta **[www.pefckriteerit.fi](http://www.pefckriteerit.fi)** ladattavalla verkkosovelluksella saat PEFC-kriteerien sisällön kokonaisuudessaan tietokoneesi selaimelle ja mobiililaitteisiin. Kun tallennat sovelluksen kuvakkeen mobiililaitteesi aloitusnäyttöön, niin pystyt tarkastelemaan kriteerien sisältöä jopa metsässä liikkuessasi.

# PEFC-METSÄSERTIFIOINNIN VAATIMUKSET

## PEFC FI 1002:2014

PEFC-metsäsertifioinnin vaatimukset sisältävät 32 kriteeriä, jotka koskevat metsävaroja, metsien kasvua, metsäluontoa ja sosiaalista kestävyyttä. Metsänomistajien lisäksi vaatimusten toteuttamiseen osallistuvat metsätöitä suunnittelevat ja toteuttavat yrittäjät, yritykset ja muut organisaatiot.

PEFC-kriteeristö esitetään [www.pefc.fi](http://www.pefc.fi) -sivustolla standardissa PEFC FI 1002:2014.

## LAKEJA ON NOUDATETTAVA

**Kriteeri 1)** Metsätaloudessa noudatetaan voimassa olevaa metsä-, ympäristö- ja työläinsäädäntöä sekä niihin liittyviä Suomen ratifioimia kansainvälisiä sopimuksia.

## METSÄVAROJA JA METSIEN KASVUA YLLÄPIDETÄÄN

**Kriteeri 2)** Metsien puusto säilytetään hiilinieluna. Hakkuissa ei ylitetä sertifioidun alueen suurinta kestävä hakuu määrää, paitsi mahdollisista luonnontuhoista johtuen. Metsävarojen määrä ja laatu turvataan huolehtimalla metsän uudistamisesta uudistushakkuissa.

**Kriteeri 3)** Hakkuun laillisuus osoitetaan ja ympäristönäkökohdat selvitetään ennen hakkuuta laadittavalla metsänkäyttöilmoituksella tai erillisellä ympäristöselvityksellä silloin, kun metsänkäyttöilmoitus ei ole lakisääteinen. Kriteeri ei koske kotitarvehakkuita.

**Kriteeri 4)** Metsänomistajalla on toimintansa tueksi käytössään ajantasaiset tiedot tilansa metsävaroista, luontokohteista ja kiinteistä muinaisjäännöksistä sekä arvio hakuumahdollisuuksista ja metsänhoitotarpeista. Kriteeri koskee niitä metsänomistajia, joilla sertifioidun metsätalouden pinta-ala on vähintään 50 ha.

Metsänomistajalle maksuton Metsään.fi -palvelu on esimerkki kriteerin tarkoittamien tietojen lähteestä. Alueellisella metsäsuunnittelulla edistetään metsien kestävä hoitoa ja käyttöä.

**Kriteeri 5)** Metsänomistajan ja heille metsäpalveluita tarjoavien yritysten, kuten metsänhoitoyhdistysten, metsäyhtiöiden ja metsäpalveluyrittäjien, välisissä metsäpalvelusopimuksissa edellytetään, että toimijalla on käytössään laadun seuranta metsänuudistamiseen ja taimikonhoitoon liittyvissä töissä.

**Kriteeri 6)** Kuusenjuurikäävän ja männynjuurikäävän leviämistä puukorjuussa estetään maatieteellisen sijainnin ja korjuuajankohdan perusteella määritetyissä riskikohteissa. Turvallisia menetelmiä ovat havupuukantojen käsittely harmaaorvokka- tai urealiuksella sekä sienitautien leviämistä aiheuttavien havupuiden kantojen poisto uudistushakkuualueelta. Puunkorjuussa vältetään kasvamaan jäävän puuston vahingoittamista sekä puuston kasvuolosuhteita heikentäviä maastovaurioita. Puutavaran varastoinnissa huolehditaan hyönteistuhojen torjunnasta.

**Kriteeri 7)** Korjattaessa latvusmassaa ja kantoja hakkuualoilta otetaan huomioon hakkuualan puuntuotuskyky ja monimuotoisuus sekä vesiensuojeluun liittyvät näkökohdat. Uudistushakkuualoille jätetään korjaamatta osa latvusmassasta ja säästökantoja. Energiapuun korjuussa kasvatusestetään riistatiheikköjä. Energiapuun korjuussa ei korjata eläviä säästöpuita eikä vaurioiteta järeitä lahopuita. Energiapuuviljelmien varten ei oteta käyttöön luonnontilaisia soita.

**Kriteeri 8)** Taimikon varhaisperkauksen ja taimikonharvennuksen tarpeesta toteutetaan vähintään 60%.

## METSÄLUONNOSTA HUOLEHDITAAN

**Kriteeri 9)** Suojelualueiden tai Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden suojeluarvoja ei heikennetä metsätalouden toimenpiteillä edes kohteisiin rajoituvissa metsiköissä tehtävillä metsätöillä.

**Kriteeri 10)** Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään. Luonnonsuojelulain perusteella suojeltavia kohteita ovat luonnontilaiset ja siihen verrattavat luon-

taiset jalopuumetsiköt, pähkinäpensaslehdot, tervalep-päkorvet, katajakedot, lehdesniityt ja avointa maisemaa hallitsevat suuret yksittäiset puut tai puuryhmät. Näiden luontotyyppien ominaispiirteiden säilymistä ei saa vaarantaa kohteissa, jotka luonnonsuojeluviranomainen on määrittänyt ja saattanut tiedoksi metsänomistajalle.

Ominaispiirteet tulee säilyttää myös metsälain mukaisen erityisen tärkeiden elinympäristöjen kohteissa. Viranomaisen luvan perusteella metsätöiden rajoitettu tekeminen voi kuitenkin olla sallittua.

Arvokkaiden elinympäristöjen tärkeimmät ominaispiirteet säilytetään toimimalla kohteissa seuraavien rajoitusten mukaisesti:

- supissa hakkuut rajoitetaan vain supan reunojen ylimpään osaan ja paahderinteissä lajistoa säilytetään jättämättä kohde metsittämättä;
- ojittamattomat, runsaasti kuollutta puuta sisältävät kuusivaltaiset korvet jätetään ojittamatta;
- ojittamattomat lettorämeet jätetään ojittamatta ja myös muun metsänkäsittelyn ulkopuolelle;
- lehtipuuvallisten lehtojen kasvatushakkuissa säilytetään kohteiden lehtipuuvallisuus;
- puustoltaan vanhat metsät jätetään metsätaloustoimenpiteiden ulkopuolelle ja
- luonnontilaiset tulvametsät ja metsäluhdut jätetään ojittamatta "ja maanmuokkauksen ulkopuolelle"

Vanhojen metsien kohteet pois lukien voidaan näiden elinympäristöjen kohteita käsitellä myös muutoin kuin edellä esitettyjen toimenpiderajoitusten mukaisesti silloin, kun arvokkaiden elinympäristöjen pinta-alaosuus on yli viisi prosenttia metsänomistajan omistaman ja sertifioinnin piiriin kuuluvan metsä- ja kitumaan pinta-alasta.

**Kriteeri 11)** Suoluonnon monimuotoisuutta ylläpidetään jättämällä luonnontilaiset suot ojittamatta ja kunnostusojittamalla vain sellaisia alueita, joilla ojitus on jo lisännyt selvästi puuston kasvua. Mm. luonnontilaisten avosoiden reunaan jätetään riistanhoidollinen 5–10 metriä leveä suojakaista, jolla ei tehdä maanpinnan muokkausta eikä

nosteta kantoja ja jolla säilytetään pensaskerros sekä pienikokoista puustoa.

**Kriteeri 12)** Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan. Alueellisen ELY-keskuksen rajaamissa ja maanomistajalle ilmoittamissa erityisesti suojeltavien lajien tunnetuissa elinpaikoissa ja luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikoissa otetaan huomioon ympäristöviranomaisen antamat kohdekohtaiset ohjeet. Lisäksi muiden uhanalaisten lajien metsänomistajalle tiedoksi saatetut elinpaikat otetaan huomioon Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa -toimintamallin mukaisesti.

**Kriteeri 13)** Metsäpaloista ja palon vaurioittamasta puuaineksesta riippuvaisen lajiston elinympäristöjä ylläpidetään ja lisätään luonnonhoidollisilla kulotuksilla ja poltoilla.

**Kriteeri 14)** Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi kasvatus- ja uudistushakkuukohteille jätetään säästöpuuta ja runkolahoppuustoa, joiden määrä on keskimäärin vähintään 10 kappaletta hehtaarilla. Säästöpuut voidaan keskittää leimikkotasolla.

Säästöpuut jätetään ensisijaisesti ryhmiin ja jos mahdollista arvokkaiden elinympäristöjen välittömään läheisyyteen sekä avosoiden reunaan sekä vesistöjen ja pienvesien suojakaistoille. Säästöpuut jätetään hakkuualoille pysyvästi. Suojakaistoille jätetyt puut sisältyvät säästöpuuston määrään, kun ne täyttävät säästöpuustolle asetetun läpimittavaatimuksen.

Uudistusaloille jätettyjen säästöpuuryhmien maanpinta säilytetään rikkomattomana, eikä niiden alustoja raivata. Säästöpuuta ei tule jättää liikenneväylien tai sähkö- ja puhelinlinjojen, välittömään läheisyyteen eikä muinaisjäännösten päälle. Osa säästöpuista voidaan tehdä tekopötkelöiksi.

Säästöpuiksi jätetään eläviä, maamme luontaiseen lajistoon kuuluvia puita, kuten petolintujen pesäpuuta, järeitä

katajia, vanhoja palokoroisia puita, aiemman puusukupolven järeitä puuyksilöitä, muodoltaan poikkeuksellisia puuyksilöitä, jaloja lehtipuita, kookkaita haapoja, puumaisia raitoja, tuomia ja pihlajia sekä tervaleppiä ja kolopuita.

Edellä lueteltujen ja järeän runkolahopuuston puuttuessa jätetään säästöpuiksi biologisen monimuotoisuuden kannalta hyödyllisiä, rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 10 cm paksuja puita, joilla on hyvät edellytykset kehittyä vanhoiksi puiksi.

Runkolahopuustolla tarkoitetaan rinnankorkeusläpimitaltaan yli 20 cm paksuja keloja ja muita kuolleita pystypuita, pötkelöitä ja maapuita. Lahopuulla ei tarkoiteta taloudellista käyttötarkoitusta varten pystyyn kuivatettuja keloja eikä kuollutta havupuustoa silloin, kun sen korjaamatta jättäminen olisi vastoin lakia metsätuhojen torjunnasta.

**Kriteeri 15)** Kriteerissä mainitut erityistapaukset pois lukien metsänuudistamisessa käytetään vain Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja.

**Kriteeri 16)** Metsänviljelyssä ei käytetä muuntogeenistä metsänviljelyaineistoa eikä muutakaan metsänviljelyaineistoa, jonka käyttöä viranomainen ei ole hyväksynyt.

**Kriteeri 17)** Vesistöjen ja lähteiden varten jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista, jossa säilytetään kasvillisuuden

kerroksellisuus. Latvusmassan jättämistä suojakaistalle vältetään.

Suojakaistalla ei tehdä maanmuokkausta, lannoitusta, kantojen korjuuta, pensaskerroksen kasvillisuuden raivausta eikä kemiallista torjuntaa kasvinsuojeluaineilla. Suojakaistalta voidaan poimia muuta puustoa kuin kriteerissä 14 mainittuja säästö- ja lahopuita siten, että kaistalla olevaa pensaskerrosta ja pienikokoista puustoa säilytetään.

**Kriteeri 18)** Vesinsuojelusta huolehditaan kunnostusojitus- ja ojitusmätätyskohteilla.

**Kriteeri 19)** Torjunta-aineiden ja lannoitteiden käytöllä ei heikennetä pohjavesialueiden laatua. Tärkeitä pohjavesialueilta ei korjata kantoja.

**Kriteeri 20)** Metsien hoidossa ja puunkorjuussa käytetään vain hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita.

Kemiallisin lehvästöruiikutuksin metsänuudistamisalojen ja taimikoiden lehtipuuvesakkoja ei käsitellä paitsi mahdollisesti haavan vesakoiden levittämän sienitaudin hävittämiseksi männyn taimikoista.

Arvokkaissa elinympäristöissä kemiallisia kasvinsuojeluaineita ei käytetä. Kasvinsuojeluaineita käytetään vain välttämättömissä tapauksissa. Näitä voivat olla esimerkiksi metsänuudistamisaloilla taimia haittaavan pintakasvillisuuden torjunta, lehtipuiden kantojen käsittely, tukkimiehentäin torjunta, hirvieläinten



aiheuttamien tuhojen torjunta ja metsissä tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevien havupuutavaravarojen käsittely hyönteistuhon leviämisen estämiseksi. Muualla kuin arvokkaissa elinympäristöissä juurikäävän leviämisen estämiseksi kasvinuojeluaineiden käyttö on sallittua kantokäsittelyllä.

## OSAAMINEN JA YHTEISTYÖ VARMISTETAAN

**Kriteeri 21)** Kun palkataan metsätöihin työsuhteeseen henkilöitä ja kun palveluita hankitaan suoraan yrittäjiltä, tulee huolehtia työn- ja urakanantajia koskevista seuraavista velvoitteista:

**Kriteeri 22)** Työntekijöiden riittävä ammatillinen osaaminen varmistetaan. Työn toteuttajille ja työntekijöille luodaan edellytykset turvalliseen ja laadukkaaseen työntekoon.

**Kriteeri 23)** Työn- ja urakanantajat noudattavat työ- ja sosiaalilainsäädäntöä, työehtosopimuksia sekä ulkomaalaisen työvoiman käyttöä koskevaa lainsäädäntöä. Työn- ja urakanantajat antavat työpaikkojen henkilöstön edustajalle tilaajavastuulain edellyttämät tiedot ja

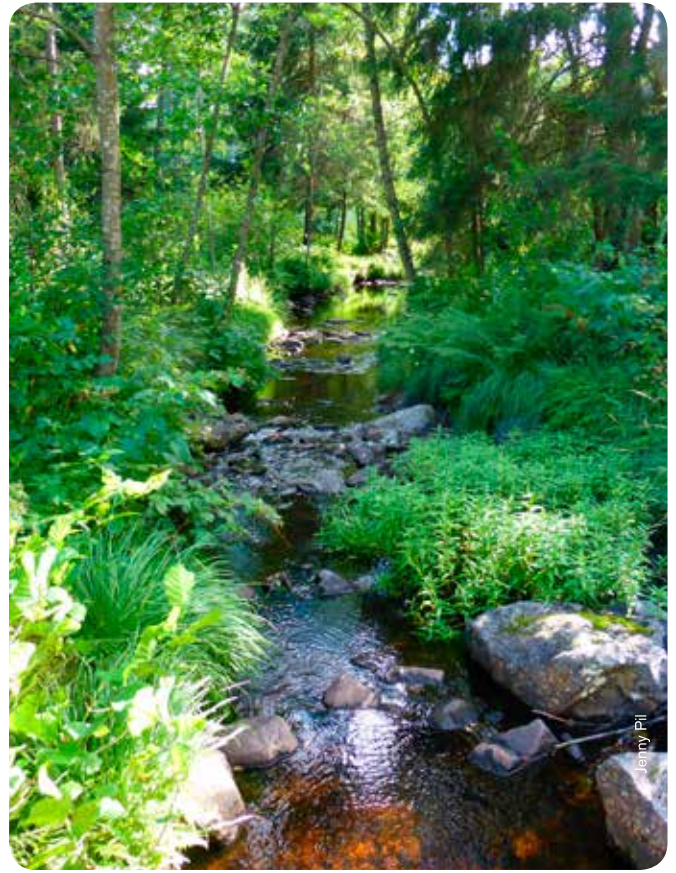
**Kriteeri 24)** Työn- ja urakanantajat ovat maksaneet verot sekä sosiaaliturva- ja työeläkemaksut. He edellyttävät alihankkijoidensa ja heille työvoimaa vuokraavien yritysten maksavan verot sekä sosiaaliturva- ja työeläkemaksut sekä noudattavan työ- ja sosiaalilainsäädäntöä, työehtosopimuksia sekä ulkomaalaisen työvoiman käyttöä koskevaa lainsäädäntöä.

**Kriteeri 25)** Täydennyskoulutukseen, henkilökohtaiseen tai ryhmäneuvontaan osallistuu vähintään viidennes alueelliseen ryhmäsertifiointiin osallistuvien metsänomistajien lukumäärästä.

**Kriteeri 26)** Metsäorganisaatioiden alueellisella yhteistyöllä edistetään lasten ja nuorten metsätietämystä ja vahvistetaan heidän luontosuhdettaan. Päiväkotien ja koulujen kanssa tehdään yhteistyötä metsäkäyntien toteuttamiseksi. Nuorten harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestymistä edistetään.

## METSISTÄ SAAVAT NAUTTIA KAIKKI

**Kriteeri 27)** Jokamiehen oikeudet turvataan. Metsässä liikkumista jalan tai hiihtäen tai pyöräillen, metsämarjojen ja sienien poimintaa tai muita vastuullisen jokamiehen oikeuksia ei rajoiteta. Ilman maanomistajan lupaa ei kuitenkaan saa esimerkiksi tehdä tulta, kaataa tai vahingoittaa puita, ajaa moottoriajoneuvolla maastossa tai perustaa riistan ruokintapaikkoja.



**Kriteeri 28)** Metsätalouden toimenpiteissä metsiin ei jätetä muovi- tai metallijätteitä eikä vaarallisia jätteitä.

**Kriteeri 29)** Metsien monikäyttömahdollisuuksia edistetään. Ulkoilureiteillä ei tehdä maanpinnan muokkausta tai kannonostoa, eikä reiteille jätetä latvusmassaa. Metsästy- ja riistanhoitomahdollisuuksia edistetään. Luomutuotteiden keruussa tarvittavia tietoja on käytettävissä.

**Kriteeri 30)** Metsien hoito- ja käyttötoimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan muinaismuistolain mukaisesti siten, että kiinteiden muinaisjäännösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu niihin kajoaminen on kielletty ilman lain nojalla annettua lupaa.

**Kriteeri 31)** Poronhoitoalueella valtion metsätalouden toimenpiteet ja poronhoito sovitaan yhteen paikallisen yhteistyön avulla.

**Kriteeri 32)** Saamelaisen kotiseutualueella valtion hallinnassa olevia alueita ja luonnonvaroja hoidetaan ja käytetään siten, että saamelaisen perinteisten elinkeinojen ja saamelaiskulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan.

# PEFC - VASTUULLISESTI METSÄSTÄ MEILLE KAIKILLE

Noudatamme  
LAKEJA

Säilytämme  
METSÄN HIILINIELUN

Ilmoitamme  
METSÄN KÄYTÖSTÄ

Hyödynnämme  
AJANTASAISTA  
METSÄVARATIETOA

Varmistamme  
METSÄNHOITO-  
TÖIDEN LAADUN

Huolehdimme  
PUUSTON  
TERVEYDESTÄ

Korjaamme  
ENERGIAPUUTA  
KESTÄVÄSTI

Hoidamme  
TAIMIKOT  
KUNTOON

Turvaamme  
SUOJELUALUEET

Turvaamme  
ARVOKKAAT  
ELINYMPÄRISTÖT

Ylläpidämme  
SUOLUONTOA

Turvaamme  
UHANALAISET  
LAJIT

Käytämme  
TULTA LUONNON-  
HOIDOSSA

Jätämme  
SÄÄSTÖ- JA  
RUNKOLAHOPUUSTOA

Uudistamme  
LUONTAISILLA  
PUULAJEILLA

EMME UUDISTA  
MUUNTOGEENISILLÄ  
PUULAJEILLA

Huolehdimme  
VESIENSUOJELUSTA

Turvaamme  
VESISTÖJEN JA  
PIENVESIEN LAADUN

Turvaamme  
POHJAVEDET

Käytämme  
KASVINSUOJELUAINEITA  
VASTUULLISESTI

Varmistamme  
TYÖNTEKIJÄN  
OSAAMISEN

Huolehdimme  
TYÖTURVALLISUUDESTA,  
TYÖHYVINVOINNISTA  
JA TASA-ARVOSTA

Noudatamme  
TYÖNANTAJA-  
VELVOTTEITA

Hankimme  
METSÄTYÖPALVELUT  
HYVILLÄ KÄYTÄNNÖILLÄ

Edistämme  
METSÄNOMISTAJIEN  
OSAAMISTA

Edistämme  
LASTEN JA NUORTEN  
METSÄTIETÄMYSTÄ  
JA LUONTOSUHDETTA

Turvaamme  
JOKAMIEHEN-  
OIKEUDEN

EMME  
ROSKAA  
METSÄÄ

Edistämme  
MONIKÄYTTÖ-  
EDELITYKSIÄ

Säilytämme  
KIINTEÄT MUINAIS-  
JÄÄNNÖKSET

Turvaamme  
PORONHOIDON  
TOIMINTAEDELITYKSET

Turvaamme  
SAAMELAIS-  
KULTTUURIN

PEFC Suomi -  
Suomen metsäsertifiointi ry

Sitratie 7  
00420 Helsinki

0400 765 437  
office@pefc.fi  
www.pefc.fi

